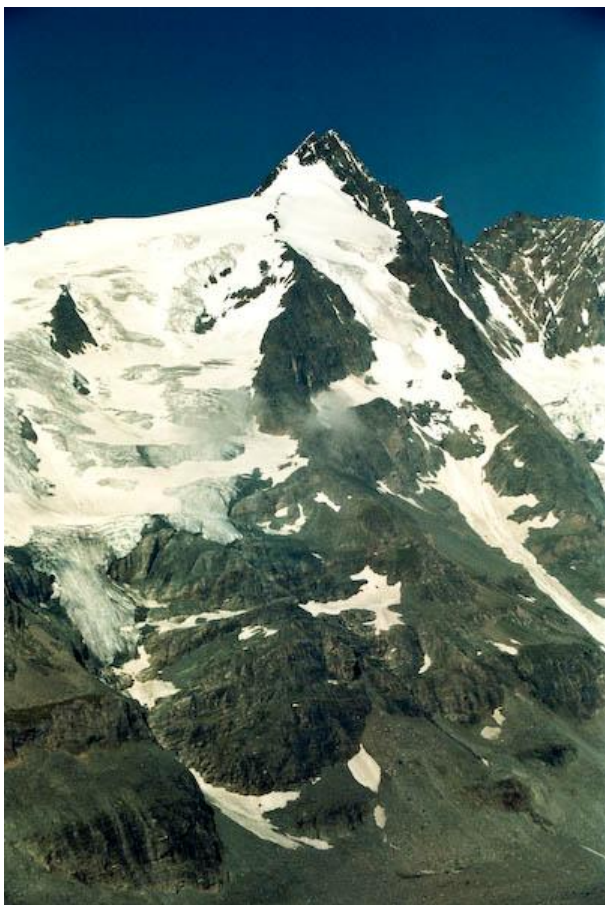

Od Franze Josefa k Velkému Zvoníkovi

Nejvyšší hora Rakouska, důstojný a majestátný Großglockner (Velký Zvoník – 3798 m.n.m), vévodí stejnojmenné skupině Národního parku Hohe Tauern (Vysoké Taury) ve Východních Alpách. Špička jeho impozantního vrcholku, spojeného úzkou šíjí s o něco nižším Kleinglocknerem, tvoří nezapomenutelný reliéf celého masivu, tyčícího se nad ledovcem Pasterzenkees. I když jeho zdolání není ani dnes nijak jednoduchou záležitostí a hora si vybrala již mnoho obětí, stává se vrcholek každým rokem výzvou pro mnoho turistů i horolezců, toužících stanout na „střeše Rakouska“.

Z vyhlídky Franz Josefshöhe ke skalnímu bivaku u býv.chaty Alte Salmhütte

Příjezd do centra horské skupiny Großglockneru je dnes usnadněn díky vybudované mýtné vysokohorské silnici Großglocknerhochalpenstrasse, po níž jednoho srpnového rána po celonočním přejezdu z republiky dojíždíme ke krytému parkovišti u vyhlídky Franz Josefshöhe. Z terasy vyhlídky se hodnou chvílí kocháme parádními výhledy na masiv Velkého Zvoníka i

ledovec Pasterze a upřesňujeme trasu postupu naší šestičlenné výpravy „Hanácké sekce“ OEAV. Výstup do svahu masivu zahajujeme ovšem nejprve sestupem skalnatým svahem z vyhlídky podél ledovcového výtahu Gletscherbahn na spodní část ledovce, plnou kamení a kalné vody jezírka

Sandersee. Odtud pak začínáme značenou pěšinou stoupat do severního svahu vrcholu

Mittlere Leiterkopf. Po zhruba třístametrovém výstupu jsme u rozcestníku na travnatém hřebínku pod skalními stěnami, kde shazujeme bágly a dáváme tatránkovou pauzu, při níž v trávě na hodinku usínáme, po celonoční únavné jízdě. Výstup pak pokračuje vpravo cestou č.714 Wiener Höhenweg ve výšce kolem 2500 metrů, podél severních

stěn hřebene Leiterkopf a Schwertkopf nad dolinou Leitertal. Další přestávka je u horské chaty Salmhütte, kde doplňujeme pitnou vodu a pokračujeme do výšky 2760 metrů, k místu dnešního bivaku u bývalé chaty Alte Salmhütte. Ve skále vytesaná místnost výborně poslouží jako útulek a tak začínají po chvíli naše vařiče naplno pracovat.

Výstup přes Hohenwartscharte a Adlersruhe na Kleinglockner (3783m)

Odpočati vyrážíme ráno dál vzhůru značenou kamenitou pěšinou nad inverzi k menšímu ledovci Hohenwartkees. Tady musíme nazout mačky, jelikož nás čeká překonat po ledovci nějakých 200 výškových metrů svahem plným firnu a nemáme chuť klouzat stále zpět. Výstup do skalnatého sedla

Hohenwartscharte nad ledovcem

je zajištěn ocelovým lanem, díky němuž jsme za chvíli nahoře, kde se otvírá kouzelný pohled na vrcholek Großglockneru s chatou Erzherzog Johannhütte, přilepenou jak orlí hnízdo na vyvýšenině Adlersruhe na jejím úbočí. Podél okraje skalního hřebene Salmkamp po levé straně pak vystoupáme okrajem ledovce Hofmannskees k chatě, kde dáváme pauzu a zavčas si zajišťujeme ubytování na dnešní noc. Na chatě se dozvídáme, že v tomto týdnu došlo při výstupu na Großglockner již ke třem smrtelným pádům; tato informace sice příliš mnoho optimismu nedodává, ale přesto jsme rozhodnutí výstup zkusit. V době kdy si chystáme výbavu, však začíná nad vrcholkem probíhat záchranná operace vrtulníku. Při pohledu na snášené tělo se jeden náš kamarád rozhoduje raději nahoru nelézt. Vyrážíme v mačkách přes sněhové plato Adlersruhe, a po překonání dvou výšvihů se dostáváme ke skále ve

spodní části svahu Glocknerleitl. Zde začíná výstup přituhovat; šplhání

mohutným prudkým svahem o sklonu kolem 35° , kde se střídá skála se sněhem už vyžaduje trochu víc námahy a hlavně silnou dávku

opatrnosti. Navíc se dostáváme do „dopravní tepny“, kde se míjejí vystupující i sestupující skupiny turistů a tak se postup zpomaluje. To by však nebylo to nejhorší, nejvíc mi vadí, že některé skupiny „masňáckých ovcí na špagátě“, tažených draze zaplaceným vůdcem se chovají k ostatním obyčejným turistům naprosto bezohledně, při vyhýbání v prudkém svahu je to docela o hubu.

Při výstupu v prudké horní části sněhového svahu mi najednou prosvítí kolem hlavy lano a zachytí se mi do maček; takový fofr, s jakým rychle lehám do sněhu a snažím se je rychle vyprostit, než někdo na jeho druhém konci za lano trhne a já poletím dolů bych nerad znovu zažíval. Konečně se vysápáme na vrchol svahu, kde zbývá přejít impozantní úzký hřebínek se sněhovou převějí nad tisícimetrovou propastí s ledovcem Pasterze. Sedíme na skále Kleinglockneru ve výšce 3783 m a kocháme se náramnými výhledy na ledovec. Po vyhodnocení situace (silně namrzlá úzká skalnatá šíje mezi Klein a Großglocknerem, skupiny nervózních turistů, čekajících v místě na výstup i sestup, čas 3 hodiny odpoledne) se rozhodujeme už výstup na Velkého Zvoníka nepodnikat a vydat se dolů. Sestup není o

nic méně náročnější, jde to pomalu, ale nakonec jsme všichni v pohodě na chatě, která je dnes naším domovem. Jako členové Alpenvereinu máme slevu na ubytování, které je zde jinak dost vysoké, zrovna jako cena pitné vody, kterou je třeba kupovat, jelikož na chatě žádná neteče. Takže večerní hygiena proběhne venku ve sněhu a hurá na kutě do přeplněné chaty.

Přes ledovec Pasterze na Großer Burgstall

Brzy ráno si přivstávám, jelikož si chci vychutnat a nafotit východ slunce nad Taurami. Venku je tedy slušná zima, ale za ten zážitek to stojí, v naprostém ranním tichu sledovat na horizontě se pomalu objevující sluneční kotouč, kterak se vyhoupne nad vrcholky hor a jeho paprsky na chvíli dočervena vybarvují ledovec pod chatou.

Na více jak 1100metrový sestup k ledovci Pasterze vyrazíme časně zrána ledovcem Hofmannskees pokrytým východním svahem masivu. Jelikož je ještě chladno a ledovec je zamrzlý, sestupujeme díky teleskopickým hůlkám v pohodě až ke skalní plotně ve spodní části, kde dáváme pauzu.

Kamenitou pěšinou a sutí slzáme k mohutnému ledovci Mittleres Pasterzenkees, širokému půldruhého kilometru. Přechod ledovce není při dobré viditelnosti nijak náročný, v těchto místech se nevyskytují nijak velké či zrádné trhliny, po ledovci však protéká množství potůčků z odtávajícího ledu a tak je třeba dávat pozor a vyhýbat se nikterak příjemné koupeli. Po přejití ledovce nás čeká 670 výškových metrů stoupaní na skalní ostroh Großer Burgstall s chatou Oberwalderhütte, kterou jsme pro příští dvě noci určili jako svoji základnu. Po prvních 150 metrech stoupaní skalnatým svahem se dostáváme k chatě Hofmannshütte, kde nepohrdneme sklenicí piva před další cestou. Nad chatou

se pak napojujeme na značenou cestu č.702 Gamsgrubenweg, která se vrstevnicově vine svahem s panoramatickým výhledem na ledovec a po zhruba dvou kilometrech přichází pod firnový svah Wasserfallwinkel. Další dva kilometry se namáhavě brodíme rozměklou kaší při třístametrovém stoupaní svahem, po němž následuje závěrečný výšvih na skalní ostroh Großer Burgstall a jsme u chaty. Ta není naštěstí nijak přeplněná a tak se stává naší útulnou základnou. Podvečer trávíme před chatou pozorováním masivu Großglockneru, měnícího v zapadajícím slunci zabarvení.

Výstup na sněhovou horu Johannisberg (3463m)

Sněhovou pokrývkou zářící hora Johannisberg se impozantně tyčí nad horní částí ledovce Oberster Pasterzenboden a ohraničuje tak ze severozápadu okraj celého mohutného ledovce Pasterze. Tuto horu nelze rozhodně přehlédnout; už na vyhlídce Františka Josefa, kde nám pohled na ni učaroval je rozhodnuto, že si ji necháme na závěr našeho putování skupinou Glockneru.

Tentokrát si ještě hezky pospíme, než se po klidné snídani v Gaststube vydáme přes severozápadní okraj skalního ostrohu na ledovec. Počasí je příjemné, na ledovci dobrá viditelnost, takže nemáme problém s orientací a pokračujeme po vyšlápnuté občas označené cestě č.702 rozlehlou sněhovou plání. I když je vrcholek

Johannisbergu občas zahalen cáry mlhy, kterou vítr vyhání přes hřeben z údolí, směr pochodu je jasný a my pokračujeme stále severozápadně do kamenitého sedla Obere Odenwinkelscharte. Zatímco značená stezka slézá z hřebene na druhou stranu do kotliny před chatou Rudolfshütte (dnes již není ve správě OEAV, jde o soukromý hotel), my začínáme vystupovat zasněženým okrajem hřebene k vrcholu Johannisbergu, přes který se stále převaluje mlha, prorážena slunečními paprsky. Výhled seshora na celou oblast ledovce s masivem Großglockneru je odměnou za namáhavé brodění sněhem. Sestup jihovýchodním svahem hory, při němž nás čeká opět brodění sněhem je však díky teleskopickým hůlkám otázkou chvilky, než sejdeme ke shora viditelné prošlápnuté cestě v horní části ledovce. Po kilometru jsem opět u rozcestí se značenou cestou 702, po níž se vracíme na chatu Oberwalderhütte. Na terase před chatou pak relaxujeme při kochání se horami, čemuž dodávají atmosféru i tóny kytary našeho německého známého.

Dalšího dne vyklízíme ležení a stejnou cestou sestupujeme po panoramatické cestě svahem nad ledovcem Pasterze k parkovišti. Poslední pohledy z vyhlídky na magickou špičku Velkého Zvoníka, fotografie u sochy poněkud slavnějšího jmenovce a odjíždíme. Vrátime se někdy, znovu se pokusit o vrchol...?

Praktické informace

Použitá mapa: Alpenvereinskarte Nr. 40 Großglocknergruppe 1 : 25 000

Silnice Grossglockner Hochalpenstrasse : otevřena od května do listopadu
mýto osobní auto : denní 26 €
www.grossglockner.at

Chata Erzherzog Johannhütte : otevřena od konce června – konec října
10 postelí, 120 míst n noclehárně
cena ubytování – členové Alpenvereinu
postel – 21 €, noclehárna – 13 €
nečlenové
postel – 26 €, noclehárna 18 €

Tel. +43 / 4876/ 8500
e-mail: adlersruhe@aon.at
www.tiscover.com/aurora

Chata Oberwalderhütte : otevřena od pol.června- konec října
46 postelí, 63 míst v noclehárně

Tel. + 43/ 824/ 546
e-mail: iba.fleissner@aon.at

Chata Salmhütte : otevřena od pol.června - pol.října
25 postelí, 25 míst v noclehárně

Tel. +43 / 4824 / 2089

vyšlo v časopise Lidé a Hory č. 5 / 2005